

MESURA DE GOVERN

abril 2017

**LA POLÍTICA DEL SECTOR DEL LLIBRE
DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA**

**BC
N**

Sumari

1	Introducció	6
2	El sector del llibre a Barcelona. Un sector cultural determinant	7
	Editorial	8
	Títols editats	9
	Facturació del sector	10
	Llibre digital	11
	Exportacions	12
	Llibreries	13
	Impremtes i indústries gràfiques	15
	Distribuïdors	15
	Autors	16
	Traductors	17
	Agències literàries	17
	Barcelona Ciutat de la Literatura	18
3	L'estructura organitzativa del sector	19
4	L'activitat literària a la ciutat de Barcelona	20
5	Fires internacionals amb presència catalana estable	21
6	Premis	22
7	Diagnosi del sector. Reptes col·lectius	23
8	Cinc grans objectius	27
9	Justificació d'una mesura de govern de l'Ajuntament de Barcelona	29
10	Temporalització, mitjans i articulació econòmica de la mesura	37

La política del sector del llibre de l'Ajuntament de Barcelona

1. Introducció

Articular una política integral que generi la màxima complicitat amb el conjunt dels agents del sector

Sector amb grans fortalezes però sotmès a la pressió dels canvis tecnològics i a les incerteses de la globalització

Som un país d'autors, amb un nivell d'edició de llibres proporcionalment més elevat que el d'altres països del nostre entorn

Mantenir la fortaleza del sector per a que es converteixi en un vector determinant de la cultura a Catalunya

L'Institut de Cultura de Barcelona presenta al conjunt de les forces polítiques presents a l'Ajuntament de Barcelona una mesura de govern per al sector del llibre que té com a principal objectiu articular una política integral que generi la màxima complicitat amb el conjunt dels agents del sector. Es tracta d'un sector amb grans fortalezes, basades en una tradició històrica exitosa, diversificat i dotat d'una indiscutible capacitat de lideratge internacional. També és un sector sotmès a la pressió dels canvis tecnològics i a les incerteses de la globalització.

Aquest sector té una gran densitat empresarial que es manifesta en l'àmbit editorial, en el món de les llibreries, a l'entorn de les arts gràfiques i en àmbits més específics com el de les agències editorials o el de la distribució. També es tracta d'un sector altament estructurat amb associacions molt sòlides per a cadascun d'aquests aspectes de la seva cadena de valor. Tot plegat ha permès que Catalunya sigui un país extraordinàriament fèrtil en el terreny de la creació literària. Som un país d'autors, amb un nivell d'edició de llibres proporcionalment més elevat que el d'altres països del nostre entorn.

A més a més, tenim una edició en llengua pròpia molt notable que aporta grans actius a la seva normalització social.

Malgrat tot, editem més que no pas llegim i això és especialment preocupant en moments de transformació sectorial a escala global. Per això és imprescindible actuar amb celeritat per tal d'aconseguir mantenir la fortaleza del sector i els acords, concrets o tàcits, que ens han permès liderar l'edició en l'àmbit castellanoparlant, estructurar la seva diversitat amb tota mena d'autories, generar una fèrtil complicitat amb la llengua catalana i convertir-nos en un vector determinant de la cultura a Catalunya.

Aquesta mesura té objectius molt ambiciosos que afecten les dinàmiques internes del sector i que, en paral·lel, apelen a les polítiques culturals i educatives de l'Ajuntament. Indirectament afecten els hàbits socials i en aquest sentit ens remeten a una tasca profunda de valoració del llibre i la lectura que sobrepassa de molt l'estricta àmbit públic i que rau en les persones, les famílies i les organitzacions socioculturals.

Creiem fermament que, amb independència del seu format i del model emprat per accedir-hi, el llibre segueix sent un factor fundacional de la societat democràtica i el principal vehicle per accedir al coneixement. En darrera instància, aquesta és la raó última que justifica aquesta mesura i li dona un caràcter prioritari en el conjunt de les polítiques culturals de l'Ajuntament de Barcelona.

2. El sector del llibre a Barcelona. Un sector cultural determinant

Barcelona és una de les grans capitals editorials del món. El seu ecosistema editorial, per dimensió, diversitat, complexitat, qualitat dels serveis i trajectòria històrica de tots els actors que configuren la seva cadena de valor i el seu patrimoni literari i cultural acumulat històricament, ho corroboren: creadors (escriptors, il·lustradors, guionistes, traductors, etc.), empreses editorials, llibreries, impremtes, distribuïdors, agències literàries, biblioteques, etc., a més d'un seguit d'institucions i entitats públiques i/o privades dedicades parcialment o completament a treballar amb continguts literaris.

Disposem de dades estadístiques prou fiables del sector del llibre a Catalunya que ens permeten afirmar que Catalunya representa gairebé la meitat de tot el sector espanyol, i Barcelona, més del 85% del conjunt de Catalunya.

El sector literari de Barcelona

escriptors

il·lustradors

traductors

guionistes

impremtes

distribuïdors

llibreries

biblioteques

abc

agències
literàries

empreses
editorials

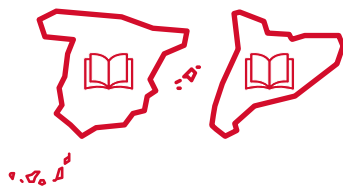

entitats
privades

entitats
públiques

Les dades del sector

50%

Catalunya representa gairebé la meitat de tot el sector espanyol

85%

Barcelona representa més del 85% del conjunt de Catalunya

Editors

Teixit empresarial molt ric i d'una gran diversitat

250 empreses editorials agremiades

El sector editorial a Catalunya està integrat per un teixit empresarial molt ric i d'una gran diversitat. Al costat del Grupo Planeta (la multinacional líder editorial a Espanya i l'Amèrica Llatina, líder de l'edició en llengua catalana, segon grup editorial de França i situat entre els deu primers grups editorials del món pel seu volum de negoci) i del gegant mundial de l'edició Penguin Random House, que té a Barcelona la seu per a tot l'àmbit d'edició hispanoamericana, també figuren editorials de gran potencial com RBA, Océano, Ediciones B, Vicens Vives, Teide, Anagrama, Edhasa o Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'editorial més antiga del continent europeu, entre altres. En aquest univers també hi ha un munt de petites editorials que configuren un cosmos d'una riquesa extraordinària que converteixen Barcelona i Catalunya en un pol editorial importantíssim tant en llengua catalana com en llengua castellana.

L'ocupació en el sector editorial, sobre un total de 250 empreses editorials agremiades, coneix un decreixement sostingut almenys des del 2011 (aleshores treballaven al sector 5.290 persones a Catalunya, el 37% del total espanyol), tot i que al 2015 sembla haver-hi signes de recuperació.

2011	2012	2013	2014	2015
5.290	4.907	4.498	4.549	4.622

5
Mesura de govern

Nombre mitjà d'empleats

16

Creixement respecte al 2014

1,6

Ocupació a Catalunya

4.622

Un terç de l'ocupació d'aquest sector es troba a Catalunya

36,9%

Nombre de treballadors per àrees en el sector editorial

Producció editorial	1.660	35,9%
Producció editorial en format electrònic	247	5,3%
Comercial	1.105	23,9%
Publicitat	278	6%
Administració	1.404	3,4%
RH	74	1,6%
Comerç exterior	101	2,2%

Títols editats

Els títols editats l'any 2015 suposen un increment significatiu del 10,9% respecte al 2014

Els **títols editats** l'any 2015 (39.281) suposen un increment significatiu del 10,9% respecte al 2014 (35.429), però en canvi, el **nombre d'exemplars** es manté pràcticament constant en els darrers tres anys: 126.239.000 (2013), 126.794.000 (2014), 126.988.000 (2015); o, vist des d'un altre angle, la **tirada mitjana** va disminuint: 3.774 (2013), 3.579 (2014), 3.233 (2015).

El nombre d'exemplars es manté pràcticament constant en els darrers tres anys

La tirada mitjana va disminuint

Any	Títols editats	% de català	Títols en catàleg	% en català
2011	33.970	32,9%	200.458	31,6%
2012	31.759	26,8%	213.800	30,9%
2013	33.446	26,2%	244.826	30,5%
2014	35.429	27,2%	258.435	30,7%
2015	39.281	27,2%	276.108	31,3%

Font: *Comercio Interior del Libro en España 2015* i *Observatori de biblioteques llibres i lectura*

Any	Nombre d'exemplars	Tirada
2013	126.239.000	3.774
2014	126.794.000	3.579
2015	126.988.000	3.233

Nombre d'exemplars:
és constant i suposa un 0,2% d'increment

Tirada mitjana:
va disminuint

Idioma	Exemplars	Percentatge
Català	10.340	representa el 90,1% d'Espanya
Castellà	25.876	representa el 43,2% d'Espanya

Facturació del sector

L'any 2015, Catalunya va facturar 1.116 milions d'euros, la meitat del total espanyol. D'aquests, 214 milions d'euros (19% del total) van ser en català. La facturació per venda en format digital a Catalunya va ser de 42 milions d'euros el 2015 (34 el 2013).

Facturació a Catalunya

1.116 milions d'euros

En català

214 milions d'euros

Format digital a Catalunya

42 milions d'euros

FGEE.
Federación Española
empresas editoriales

GEC.
Gremi d'editors
de Catalunya

AELLC.
Associació d'editors
en llengua catalana

Facturació del sector editorial

% sobre el total d'Espanya

	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya (FGEE)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Catalunya total (GEC)	48,1%	48,9%	48,3%	48,3%	49,5%
Catalunya en català (GEC/AELLC)	8,7%	9,0%	9,3%	9,5%	9,5%

Facturació del sector editorial

Imports en milions d'euros (mm€)

	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya (FGEE)	2.772,34	2.471,49	2.181,97	2.195,80	2.257,07
Catalunya total (GEC)	1.332,45	1.208,99	1.054,48	1.059,94	1.116,16
Catalunya en català (GEC/AELLC)	242,35	221,49	303,65	207,65	214,47
Catalunya (empreses a Catalunya)	584,96	516,54	456,03	454,53	471,73

Evolució de la quota 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Catalunya	47,9%	48,9%	48,3%	48,2%	49,4%

Llibre digital

Llibre digital	2013	2014	2015
Títols editats en format digital	12.093	12.120	12.980
Títols digitalitzats del fons de catàleg	33.888	38.554	41.332
Títols comercialitzats en format digital	27.897	39.465	39.694
Facturació per venda en format digital	34,4 M€	39,8 M€	42 M€

Exportacions

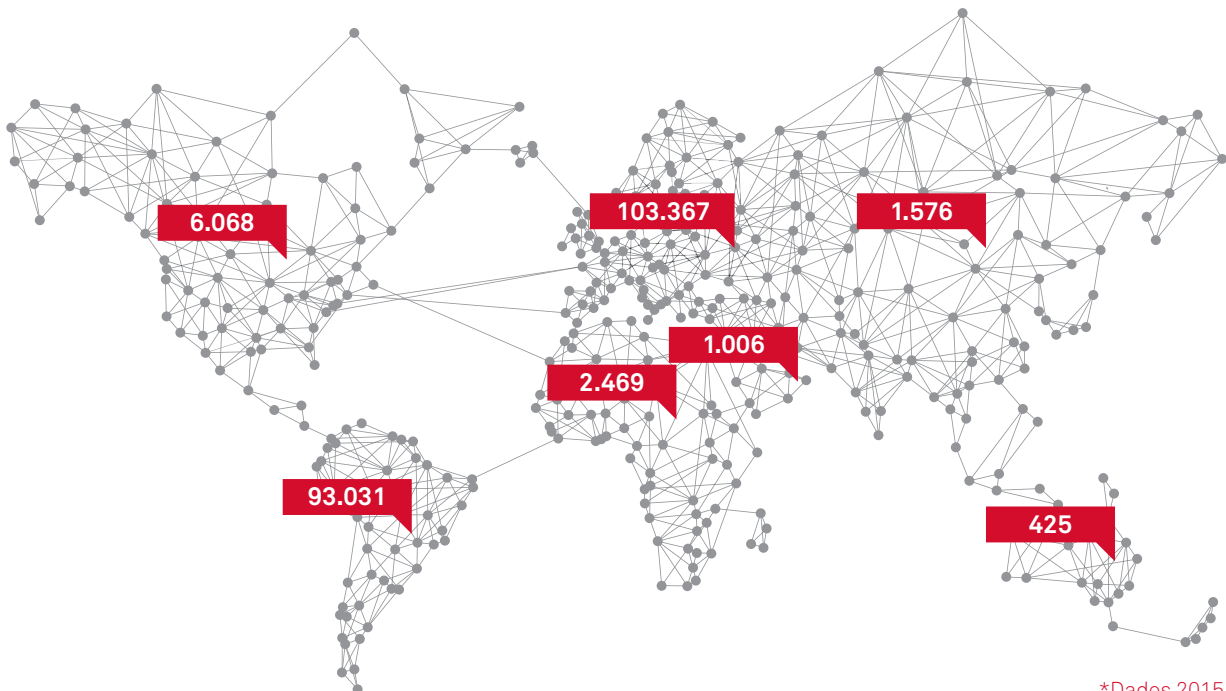
Escenari
d'estancament

L'evolució de les exportacions catalanes de llibres, per zones, també indica un escenari d'estancament entre el 2011 (218 milions d'euros) i el 2015 (206 milions d'euros), amb una destinació constant: un 49% a Europa, un 47% a l'Amèrica Llatina i un 2,5% a l'Amèrica del Nord.

Evolució de les exportacions catalanes de llibres per zones

	2011	2012	2013	2014	2015	% 2015 Total
Europa	109.570,40	109.878,80	98.237,30	105.219,30	103.367,20	49,94%
Unió Europea	104.917,30	105.829,20	94.826,00	102.066,60	99.916,40	48,28%
Zona Euro	91.647,00	92.749,00	84.202,10	93.121,20	89.226,70	43,11%
Amèrica	103.098,30	95.263,60	93.239,90	96.425,60	99.112,50	47,89%
Amèrica del Nord	7.284,60	6.353,70	5.272,50	5.211,70	6.068,70	2,93%
Amèrica Llatina	95.774,30	88.906,30	87.943,80	91.197,10	93.031,10	44,95%
Àsia	1.212,90	1.460,30	1.509,50	1.375,00	1.576,70	0,76%
Àfrica	1.016,10	751,1	3.040,30	4.456,40	2.469,90	1,19%
Orient Mitjà	569,2	892,6	792,7	953,3	1.006,00	0,49%
Oceania	3.844,40	345,7	271,2	470,5	425,6	0,21%
Total exportacions al món	218.748,40	207.703,60	196.315,56	207.958,20	206.962,90	100,00%

9
Mesura
de govern

*Dades 2015

Llibreries

800 punts de
venda de llibres
a tot Catalunya

73% a la
província de
Barcelona

55%

llibreries i cadenes
de llibreries

programes culturals
i festivals que
aproximen la literatura
als ciutadans

45%

empreses, institucions,
hipermercats,
quioscos, internet, etc.

Més de 800 establiments, entre llibreries i punts de venda de llibres, a tot Catalunya, el 73% a la província de Barcelona, prop del 40% al Barcelonès (317 de 806). Hi predomina l'empresa petita, amb pocs empleats (entre dos i vuit treballadors). Poden ser llibreries independents (495) o grans cadenes de llibreries (59) amb facturacions modestes.

Els canals de comercialització són diversos. Les llibreries (35%) i les cadenes de llibreries (20%) facturen 610 milions d'euros, poc més de la meitat del total. La resta (un 45% de tots els llibre venuts) els trobem repartits entre la venda institucional (empreses i institucions), els hipermercats i els quioscos, els clubs del llibre, la venda a crèdit, internet, etc.

Les llibreries han esdevingut autèntics centres culturals de proximitat que programen un ampli ventall d'activitats de foment de la lectura i promoció del llibre i del contacte entre autors i lectors. El distintiu "Llibreria de referència" explica adequadament la relació entre la política comercial i la política d'activisme cultural que caracteritza les llibreries. L'expressió més rotunda d'aquest doble paper culmina en el lideratge i l'administració del més gran esdeveniment del món del llibre a Barcelona: la diada de Sant Jordi.

Canals de comercialització

En milions d'euros

	mm€	%
Llibreries	385,79	35%
Cadenes de llibreries	225,19	20%
Empreses i institucions	138,31	12%
Hipermercats	90,21	8%
Venda a crèdit	70,95	6%
Quioscosc	68,18	6%
Clubs del llibre	43,93	4%
Canals per a llibre electrònic	34,49	3%
Subscripcions	28,80	3%
Venda per telèfon	9,23	1%
Internet	7,12	1%
Biblioteques	5,84	1%
Correu	0,82	0%
Resta	7,31	1%

Impremtes i indústries gràfiques

Sense el teixit d'indústries d'arts gràfiques existent al Barcelonès i a Catalunya, hauria estat impossible que el nostre sector editorial arribés a ser el que és

Les indústries gràfiques, la preimpresió i sobretot la impressió i l'enquadernació, tot i constituir la base històrica del sector (antigament, els oficis d'editar i de vendre llibres se superposaven o es confonien amb els de fabricar-los o imprimir-los), són sovint les grans oblidades o els actors secundaris quan es parla de la cadena de valor del llibre. Per contra, sense el teixit d'indústries d'arts gràfiques existent al Barcelonès i a Catalunya, hauria estat impossible que el nostre sector editorial arribés a ser el que és.

La tecnologia digital i les formes del mercat han transformat l'entorn competitiu en què conviuen les empreses d'arts gràfiques, de vegades radicalment, com en el cas de la preimpresió. Es tracta d'un sector força atomitzat (més de 800 empreses a la província de Barcelona, el 85% petites empreses de menys de catorze treballadors).

800
empreses a la
província de
Barcelona

Distribuïdors

En procés de transformació pels canvis en les estructures logístiques i l'impacte de les tecnologies digitals

N'hi ha una vintena a Catalunya. Malgrat tot, els grans grups editorials tenen els seus propis sistemes de distribució. És una part de la cadena de valor en procés de transformació afectada pels canvis constants en les estructures logístiques i òbviament, per l'impacte de les tecnologies digitals.

20
a tota Catalunya

Autors

Un sector amb la diversitat editorial barcelonina esdevé terreny d'enorme fertilitat per a tota mena de creadors de continguts

La gran quantitat d'editorials i la seva diversitat han permès que la creació literària creixi de manera espectacular tant en quantitat com en qualitat

És impossible fer un retrat de conjunt dels escriptors o, més genèricament, dels autors, perquè cada un és singularíssim i diferent per definició. No cal dir que, si ho considerem per gèneres literaris, la diversitat conceptual s'accentua. El concepte "creador de continguts editables" sobrepassa de molt l'àmbit estrictament literari (els il·lustradors o els guionistes, entre altres) i afecta el món acadèmic (els historiadors, sociòlegs, etc.). Malgrat tot, un sector amb la diversitat editorial barcelonina esdevé terreny d'enorme fertilitat per a tota mena de creadors de continguts.

La gran quantitat d'editorials i la seva diversitat han permès que la creació literària, en totes les seves formes i gèneres, creixi de manera espectacular, tant en termes de quantitat com de qualitat. També ha influït en la promoció dels autors la progressiva consolidació de la literatura en llengua catalana.

Facturació de Catalunya en mm € per matèries

	mm€	%
Literatura per a adults	388,75	34,8%
Literatura infantil i juvenil	172,73	15,5%
Llibre de text no universitari	188,43	16,9%
Divulgació en general	104,61	
Ciències socials i humanitats	69,90	
Llibres pràctics	68,23	
Còmics	49,22	
Científic, tècnic i universitari	33,77	
Diccionaris i enciclopèdies	24,03	
Altres	16,50	
Total	1.116,16	

Traductors

El sector editorial espanyol tradueix molt, i el català, també

Podem afirmar que els traductors són una peça importantíssima per a la transmissió dels coneixements i de la cultura en general. Hi tenen un paper sociocultural molt destacat. El pes del traductor en els àmbits editorials català i espanyol és encara més determinant si ens fixem en altres mercats editorials en què l'anglès és de debò segona llengua d'ús, normalitzada i complementària de la nacional. No és, encara, el nostre cas. Ras i curt, el sector editorial espanyol tradueix molt, i el català, també.

abc

Agències literàries

La seva feina és essencial a l'hora de prescriure les decisions que prenen les editorials

A Barcelona, l'Agència Literaria Carmen Balcells ha estat una autèntica icona d'aquesta professió, exercida per poca gent, atès el reduït nombre d'agències que hi ha (no més de vint) i els pocs treballadors que tenen.

Existeix l'Asociación de Agencias Literarias de España (ADAL), amb seu a Barcelona, encarregada de representar el col·lectiu d'aquestes empreses de representació davant els organismes públics i privats, nacionals i internacionals. La major part de les agències literàries, gairebé totes les importants, són a Barcelona.

La seva activitat també es pot considerar estratègica, una mena de punt d'observació, una talaia de gran interès per visionar, des de l'actualitat, el món global dels drets d'autor i, en general, de tot el sector editorial a escala internacional. A més dels autors nacionals, solen representar catàlegs i fons editorials estrangers.

La seva feina és essencial a l'hora de prescriure les decisions que prenen les editorials. I òbviament, determinant en la tasca de suport i seguiment dels autors.

Barcelona Ciutat de la Literatura

L'any 2015 la UNESCO va declarar Barcelona Ciutat de la Literatura

La designació de Barcelona com a Ciutat de la Literatura és una gran oportunitat per generar polítiques i programes de consens sectorial i cohesionar els diversos esdeveniments que genera el sector

Com a conseqüència de la gestió col·lectiva dels agents del sector i de les administracions públiques, l'any 2015 la UNESCO va declarar Barcelona Ciutat de la Literatura, de manera que va passar a formar part de la reduïda llista de ciutats del món amb aquesta distinció. Melbourne, Dublín o Reykjavík, entre altres, en formen part, gràcies òbviament a les seves tradicions històriques i a les seves polítiques de promoció de la literatura i la lectura, però Barcelona afegeix a aquestes consideracions una potència industrial extraordinària i una aportació a la creació d'imaginari en l'àmbit de la literatura hispanoamericana singular que ha transcendit l'àmbit estrictament local. Igualment, forma part de les característiques pròpies del sector editorial català la consolidació d'un aparell industrial insòlit, per a un país sense Estat, en la promoció editorial de la literatura en llengua catalana. Així mateix, la rotunda singularitat de la diada de Sant Jordi, sens dubte un fenomen sociocultural al voltant del llibre que no té comparació possible amb cap altre fet de similars característiques al món, ha estat determinant per a la designació de Barcelona.

La designació de Barcelona com a Ciutat de la Literatura és una gran oportunitat per generar polítiques i programes de consens sectorial. Ens permet ordenar els diversos esdeveniments que genera el sector, afrontar la resolució de noves propostes sorgides de les iniciatives empresarials i associatives, crear programes innovadors per a la creació de nous públics i dimensionar-los adequadament.

Objectius

Un dels objectius d'aquesta mesura és situar Barcelona Ciutat de la Literatura a l'epicentre del sector i incorporar a la seva gestió els diversos agents que el configuren per tal de convertir-lo en l'espai central de les accions públiques i privades que han de permetre afrontar i superar els reptes que té plantejats el món del llibre a Barcelona i Catalunya.

El món del llibre està molt densament organitzat per la seva maduresa empresarial i el seu impacte econòmic

3. L'estructura organitzativa del sector

Com a conseqüència de la seva maduresa empresarial i del seu impacte econòmic, el món del llibre està molt densament organitzat. Cada una de les diferents parts de la cadena de valor disposa d'un bon entramat d'associacions (algunes clarament gremials, altres més individuals) que aglutinen la major part dels seus agents.

El Gremi d'Editors de Catalunya i l'Associació d'Editors en Llengua Catalana vehiculen el sector editorial, el Gremi de Llibreters de Catalunya, les llibreries. El món de les arts gràfiques també té el seu propi gremi, així com els distribuïdors. Les principals associacions que agrupen els autors són: l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, el PEN Català, l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya, l'Asociación de Agencias Literarias de España (amb seu a Barcelona) i l'Associació d'Agències Literàries de Catalunya.

Els editors, llibreters, distribuïdors i impressors es troben conjuntament a la Cambra del Llibre de Catalunya, l'objectiu de la qual és gestionar l'activitat exportadora de les empreses editorials i representar els interessos industrials dels seus membres, tot i que aquesta institució històrica no representa la totalitat dels agents del sector.

sector editorial

- Gremi d'Editors de Catalunya
- l'Associació d'Editors en Llengua Catalana

sector dels autors

- Associació d'Escriptors en Llengua Catalana
- Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya
- PEN Català
- Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya
- Asociación de Agencias Literarias de España
- Associació d'Agències Literàries de Catalunya

Cambra del Llibre de Catalunya

editors

llibreters

distribuïdors

impressors

4. L'activitat literària a la ciutat de Barcelona

L'activitat literària a Barcelona és ingent, conseqüència directa d'iniciatives del sector o, en alguns casos, de l'administració pública. Algunes d'aquestes activitats esdevenen part de l'estratègia comercial d'empreses concretes, però la majoria tenen un caràcter estructural i aglutinen el conjunt del sector o, si més no, una part significativa d'aquest. Les activitats que es duen a terme al llarg de l'any són essencialment les següents:

BCNegra (ICUB)	Febrer
Festival Alcools (Poesia en escena)	Febrer
Festival Kosmopolis (Literatura amplificada)	Març
Món Llibre (ICUB)	Abril
Arts Libris (Fira del llibre d'artista)	Abril
Sant Jordi - Dia Mundial del Llibre	Abril
Festival Primera Persona	Maig
Fira Literal	Maig
Setmana de la Poesia (ICUB)	Maig
Saló del Còmic	Maig
BCN EDITA	Juliol
Setmana del Llibre en Català	Setembre
Fira del Llibre Vell i d'Ocasió · Pg. de Gràcia	Octubre
Barcelona Novel·la Històrica	Novembre
Barcelona Pensa	Novembre
Saló del Manga	Novembre

5. Fires internacionals amb presència catalana estable

6. Premis

Premis Nadal - Pla	Gener
Premio Anagrama	Febrer
Premis Pepe Carvalho i Crims de Tinta de novel·la negra (durant la BCNegra)	Febrer
Premis Ciutat de Barcelona	Febrer
Premis Lletres Catalanes Ramon Llull - Planeta	Gener
Premio Biblioteca Breve - Seix Barral	Febrer
Premi Roc Boronat (ONCE)	Març
Premi Jaume Fuster (AELC)	Abril
Premis Cavall Verd (AELC) de poesia i traducció de poesia al català	
Premio de Traducción Ángel Crespo (poesia)	
Jocs Florals de Barcelona	Maig
Premis Crítica Serra d'Or	Maig
Premios de la Crítica (AELC - Asociación Española de Críticos Literarios)	
Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (Òmnium)	Desembre
Premi Lletra d'Or	Maig
Premi BBVA Sant Joan	
Premi Atlàntida (Nit de l'Edició - Gremi d'Editors de Catalunya)	
Premis Junceda d'Il·lustració	
Premi Crexells (Ateneu Barcelonès)	Juny
Premi Llibreter	Juny
Premio RBA de Novela Negra	Setembre
Premio Planeta	Octubre
Premis El Vaixell de Vapor (literatura infantil) i Gran Angular (literatura juvenil) - Cruïlla	
Premio Tusquets de Novela	
Premio Memorial Ferran Lara (Cambra del Llibre de Catalunya)	
Premio Herralde	Novembre
Premi Documenta	Novembre
Nit de Santa Llúcia, Festa de les Lletres Catalanes (Riba, Ramon Muntaner, Sant Jordi, Rodoreda)	Desembre

7. Diagnosi del sector. Reptes col·lectius

Progressiva recuperació de la crisi i afrontar la transformació tecnològica

La riquesa i la importància del sector editorial barceloní no suposen estar al marge dels riscos generals que afronta el sector a escala global. Malgrat els evidents signes de progressiva (tot i que lenta) recuperació, el sector del llibre encara viu el sotrac de la crisi econòmica que va esclatar a finals del decenni passat, que s'agreuja a conseqüència de les profundes transformacions tecnològiques i logístiques que l'afecten de manera directa.

Canvi en el model de distribució i escassa eficàcia de les polítiques antipirateria

A aquestes qüestions cal afegir les derivades d'un profund canvi d'hàbits en el consum cultural del qual deriva en bona part l'increment manifest de la pirateria digital. Cal destacar en aquest apartat l'escassa eficiència de les polítiques públiques antipirateria i la relativa laxitud amb la qual s'apliquen les lleis vigents. Les llibreries, com a punts tradicionals de venda, estan especialment afectades per aquesta transformació i sovint es veuen obligades a repensar les seves estratègies comercials. Aquest fenomen, que normalment seria conseqüència d'un procés d'eficiència competitiva, esdevé en molts casos traumàtic. En magnituds econòmiques, la crisi ha suposat perdre el que s'havia avançat en deu anys (el sector editorial facturarà el 2016 per sota del que va facturar el 2005) que es manifesta en una disminució alarmant en la venda de llibres. Durant el quadrienni documentat (2010-2013) la venda de llibres va disminuir un 33% a Espanya -un 37% a Catalunya!- enfront d'un 15% a Itàlia, un 7,5% a Alemanya o un 5% a França, un fet que indica que cal seguir atentament aquesta evolució estadística per tal de canviar-ne la tendència.

Sector prioritari en l'acció política municipal

En aquest context cal considerar el sector del llibre com un àmbit prioritari en l'acció política municipal. L'edició de llibres esdevé l'expressió secular del coneixement acumulat i la mostra més fefaent del nivell cultural d'una societat. Amb independència del sistema d'edició (físic o digital) i del model de distribució (a llibreria o per internet), recuperar i fer créixer el sector del llibre esdevé un indicador determinant d'èxit o fracàs per a qualsevol política cultural.

**Enumerem a continuació alguns dels reptes
i les problemàtiques més evidents i transversals
del sector del llibre:**

1	trànsit tecnològic	El trànsit tecnològic i la competència de grans multinacionals digitals. L'edició evoluciona segons les tendències de globalització que afecten bona part dels sectors econòmics. D'alguna manera l'edició està deixant de ser un negoci local i cal avenir-s'hi.
2	pèrdua continuada de lectors	La pèrdua continuada de lectors en els formats tradicionals de l'edició de llibres, que suposa una important transformació dels mercats. Potser és el repte més gran i el que té un abast més general de tots aquells a què hem de fer front, també com a Ciutat de la Literatura. Crear demanda és prioritari, fins i tot més important que crear oferta, de la qual Barcelona és bon exemple i viver.
3	redimensió conceptual del sector	La redimensió conceptual del sector: cal posar en valor el fet d'editar continguts més enllà del fet d'editar llibres, bé sigui per les possibilitats que ens ofereixen les noves tecnologies, bé sigui per una qüestió de competitivitat.
4	consolidació del lideratge i increment de la presència	La consolidació del lideratge en els mercats espanyol i llatinoamericà i l'increment de la presència en el mercat anglosaxó i europeu. Barcelona ha d'aspirar a aquest triple repte i fer-ho simultàniament (encara que sigui a diferents velocitats), com a resposta òbvia a la creixent globalització. Aquest objectiu suposa estratègies coordinades en matèria de traducció que ofereixen un plus de competitivitat als autors en llengua catalana.
5	recerca i innovació	La recerca i la innovació. Gràcies a la seva maduresa, el sector ha resistit extraordinàriament a la crisi, però és lent a l'hora d'innovar. En aquest apartat cal obrir nous projectes en àmbits tan diversos com la distribució, el màrqueting, la comunicació i la diversificació lingüística que, amb independència de l'aparició de noves editorials, se sobreposin a una visió tradicional del llibre.

6	lluita contra la pirateria	La lluita contra la pirateria, tant en els aspectes jurídics com en l'àmbit de l'accessibilitat, l'educació i la competitivitat.
7	gestió eficient de les potencialitats	La gestió eficient de les potencialitats que implica participar en els mercats internacionals de drets (i liderar-los) i la seva gestió multidisciplinària en àmbits tan diversos com l'audiovisual i el multimèdia.
8	transformació de la distribució	La transformació de la distribució, amb nous competidors globals i nous models de negoci.
9	propietat intel·lectual	La defensa de la propietat intel·lectual, en tots els seus àmbits, en el context del respecte ineludible als nous formats de <i>free commons</i> .
10	precarització creixent d'una part del sector	La precarització creixent d'una part del sector, amb independència de la seva capacitat per a crear valor afegit.
11	transformació de les llibreries	La transformació de les llibreries, amb una previsió de deu anys, en el context d'una presència creixent dels mercats digitals.
12	transformació de les biblioteques	La transformació de les biblioteques, amb una previsió de deu anys, en el context de les seves funcions socioculturals i educatives.
13	consolidació de l'àmbit editorial en llengua catalana	La consolidació a escala global de l'àmbit editorial en llengua catalana.

La revolució digital ha provocat un canvi d'hàbits i ha facilitat els processos de producció, distribució i consum

El que podríem denominar revolució digital ha canviat els comportaments dels consumidors (el 92% de la gent jove fa servir internet, el 51% de la població utilitza xarxes socials), i seguirà fent-ho. Encara que s'hagi incrementat dramàticament la pirateria digital, en molts altres casos aquests canvis d'hàbits estan sent i seran a fi de bé. La tecnologia digital permet conèixer millor els lectors, incrementar l'oferta de canals de venda i de suports d'edició, ampliar fins a l'inimaginable i en temps real l'accés a la informació i, tant o més important quan parlem de continguts, a la prescripció. Facilitar la relació autor-lector, editor-lector, lector-lector, ja ha permès accelerar els processos de producció i de distribució (de fet, un llibre físic és avui una mena de filigrana tecnològica tan sofisticada o més que un llibre digital), millorar els costos d'intermediació, etc.

Canvis profunds que cal convertir en oportunitats

Són canvis profunds que suposen desafiaments i que convé saber convertir en oportunitats. No és un cas particular, el del sector del llibre. Altres sectors d'activitat econòmica tan madurs com el del llibre s'han d'enfrontar a reptes similars. Pensem en la indústria de l'automòbil, per exemple, que ha estat capaç de resoldre molts dels seus problemes en la doble direcció de la globalització i la innovació, cercant complicitats institucionals tan importants com la que suposa el pla PIVE.

Apostar per la innovació requereix ajudes i suports de tota mena

Cap a la globalització ja caminen des de fa temps els principals grups editorials, però també fan feina en aquesta direcció empreses mitjanes i petites. Apostar decididament per la innovació, però, és més complex i requereix ajudes i suports de tota mena. A Barcelona hi ha empreses que treballen activament en el terreny de la realitat augmentada, en la recerca de tècniques que permetin incrementar la predictibilitat de les tendències, etc. Són encara singularitats i ens convé que la recerca es multipliqui i abraçi tota mena de possibilitats en el terreny de les noves expectatives que estan a l'abast del sector del llibre.

Impulsar polítiques de suport des de l'Ajuntament per cercar solucions conjuntes

El sector ha tendit a cercar solucions particulars a cada problema. Respostes empresa a empresa, però no sempre actua en comunitat. Malgrat la indubtable tasca de les associacions, dels gremis i de la Cambra, cal que l'Ajuntament impulsi polítiques de suport al sector del llibre i que hi col·labori per fer front a tots els reptes plantejats.

Reforçar els interessos específics dels subsectors

Aquest esforç col·lectiu no ha de desvirtuar les tasques particulars, els reptes específics i els interessos propis de cadascun dels subsectors del món del llibre. Al contrari, els ha de reforçar. Cal, per tant, establir objectius comuns per tractar-los de manera comuna evitant intromissions equívokes que malbaratin els esforços dels diversos agents del sector per progressar adequadament.

8. Cinc grans objectius

Davant els reptes plantejats, proposem aquesta mesura de govern per tal d'afrontar cinc grans objectius ubicats en l'òrbita del marc competencial municipal.

De la mateixa manera, volem influir decididament en aspectes essencials per al futur del sector, encara que no es puguin resoldre amb iniciatives municipals, com per exemple la problemàtica de la pirateria digital, el suport específic a l'autoria en llengua catalana, etc.

Aquests objectius afecten el conjunt del sector i exigeixen a l'administració un decidit esforç de col·laboració. Per assolir-los cal que tots plegats identifiquin de manera clara allò que els és comú per tal de treballar-ho conjuntament i que es generin els mecanismes de diàleg, entesa i col·laboració en aquells altres elements que s'han de resoldre des del lideratge específic de cadascun dels subsectors del món del llibre.

Aquesta és la clau de volta d'aquesta mesura de govern: diagnosticar què afecta el conjunt del sector per treballar-ho plegats i establir alhora els mecanismes d'entesa perquè tot allò que pertany a dinàmiques subsectorials concretes aportï millores al conjunt de la comunitat del llibre.

Objectiu 1

Mantenir i consolidar el lideratge editorial de Barcelona al món

Començant pel continent americà (al qual tant deu el nostre prestigi com a Ciutat de la Literatura i ciutat d'escriptors, i al qual ens convé apropar-nos tant com sigui possible), però sense oblidar la importància del nostre entorn europeu i del món anglosaxó per assolir l'objectiu d'un lideratge global.

Objectiu 2

Apostar per la projecció internacional de Barcelona com a Ciutat de la Literatura

En aquest terreny és indispensable liderar la dinamització de la Xarxa de Ciutats Literàries i convertir aquesta designació en un instrument participat pel sector per afrontar la gestió global dels principals projectes barcelonins que ordenen i potencien el món del llibre.

Objectiu 3

Desenvolupar eines per facilitar que el sector pugui anticipar-se en l'anàlisi, la comprensió i la diagnosi dels canvis que s'hi estan produint

Causats per la revolució digital, la internacionalització dels drets i la creació de continguts en general, i per les noves dinàmiques de consum cultural. I òbviament proposar, assajar i consolidar les solucions escaients per a cadascun dels problemes que ens afecten.

25
Mesura
de govern

Objectiu 4

Ordenar i racionalitzar el gran nombre d'iniciatives culturals públiques

Relacionades amb el llibre i els continguts literaris que tenen lloc a Barcelona, de manera que se'n millori la visibilitat, es resolguin disfuncions, s'evitin duplicitats, s'optimitzin els recursos, s'impulsin nous projectes i iniciatives amb voluntat de millora o senzillament es consolidin els ja existents. En aquest context destaca poderosament el paper de centralitat i consens que suposa la diada de Sant Jordi.

Objectiu 5

Impulsar el foment de la lectura amb idees renovadores en col·laboració amb les institucions i els organismes educatius

Crear nova demanda, tan malmesa pels anys de crisi econòmica, però també per qüestions estructurals de la nostra pròpia escala de valors culturals, és un dels reptes indiscutibles que ha d'afrontar el futur del llibre. "Barcelona ciutat de lectors" podria ser el missatge més poderós i innovador de cara a mobilitzar polítiques públiques i també recursos privats. L'escola i les biblioteques públiques i escolars no podran aconseguir-ho per si soles i no han de quedar aïllades d'un esforç que ha de ser col·lectiu i que ens comprometem a tots.

9. Justificació d'una mesura de govern de l'Ajuntament de Barcelona

Necessitem l'absoluta complicitat del conjunt dels agents del sector

La magnitud del repte que es pretén abordar amb aquesta mesura és ingent. Ens referim, sens dubte, al sector més madur, amb més rellevància, autonomia i sostenibilitat del conjunt de la vida cultural barcelonina.

Les solucions als reptes plantejats no es podran trobar sense l'absoluta complicitat del conjunt dels agents del sector. Aquesta no és una tasca que pugui resoldre l'administració pública, tot i que empreses, associacions i autors tampoc podran resoldre-la amb eficiència sense el suport decidit de les administracions.

Implicació conjunta de les institucions catalanes i estatals

Tampoc és possible afrontar objectius tan ambiciosos sense la implicació conjunta de les institucions catalanes i en alguna mesura estatals. Darrere la multitud de problemes anunciats hi ha la necessitat d'emprendre iniciatives legals de caràcter normatiu i fiscal i, en general, una indispensable tasca de coordinació i projecció internacional que afecta la responsabilitat conjunta de totes les administracions. Però, malgrat tot, correspon a l'Ajuntament de Barcelona liderar aquesta mesura, conjuntament amb els agents del sector, i empènyer la resta de les institucions a implicar-s'hi decididament, tenint en compte la indubtable concentració editorial, comercial, d'autors i programàtica existent a la ciutat.

Protagonisme de la literatura en els programes culturals

Prova d'això és l'elevada participació de la ciutat en els principals esdeveniments del sector i l'evident tendència de l'Institut de Cultura de Barcelona a incloure activitats de caràcter literari entre els seus programes estables d'actuació.

Malgrat tot, les mesures que presentem a continuació mantenen l'indispensable criteri d'equanimitat competencial, tal com correspon a un mapa ordenat de polítiques culturals d'àmbit nacional i local.

L'Institut de Cultura ha de dirigir les accions del sector

Correspon al Departament de Cultura i als seus organismes especialitzats (ICEC o Institut Ramon Llull, en què també participa l'Ajuntament de Barcelona) dirigir de manera preferent les accions internacionalitzadores del sector del llibre, el foment de les traduccions, el suport preferencial a l'edició en llengua catalana, els programes de suport genèric a l'edició i indubtablement, les polítiques de promoció dels nous autors.

L'Ajuntament de Barcelona ha d'esdevenir un dinamitzador per al desenvolupament del sector

Tot això no impedeix en absolut que l'Ajuntament de Barcelona esdevingui un dinamitzador prioritari per al conjunt del sector, assegurant els millors programes possibles per al foment de la lectura, oferint la ciutat com a marc privilegiat per al desenvolupament del sector, generant els recursos infraestructurals imprescindibles per afavorir la millor coordinació dels agents, coordinant els projectes de divulgació amb els representants del sector i donant resposta preferent a les iniciatives que en funció d'un pla conjunt de treball sorgeixin del món del llibre.

1 Mesura de govern

Crear l'organisme jurídic Ciutat Literària del Món i incorporar el conjunt dels agents del sector a la gestió d'aquest programa de centralitat literària i editorial.

El nomenament de Barcelona com a Ciutat de la Literatura per part de la UNESCO l'any 2015 atorga a la ciutat un estatus privilegiat en l'àmbit de l'edició i la creació literàries. Aquest fet, en primera instància, genera la creació d'una oficina estable per a gestionar programes diversos al voltant de la divulgació i la promoció de la literatura, però és del tot evident que es tracta d'un nomenament que afecta l'esforç i la vàlua del conjunt del sector.

Per aquesta raó la gestió de Barcelona, Ciutat Literària del Món correspon al conjunt del sector si vol afermar l'extraordinària relació que Barcelona manté amb el món del llibre.

Des d'aquesta perspectiva proposem:

- 1 Iniciar a aquests efectes els contactes necessaris amb els principals agents del sector** per tal de cercar el format jurídic escaient que permeti convertir l'actual oficina de Barcelona Ciutat de la Literatura en l'espai formal de consens i gestió col·lectiva dels programes públics de promoció del llibre a Barcelona. Aquest organisme aglutinarà editorials, llibreters, distribuïdors, editors i els diversos col·lectius de creadors de continguts per tal d'elaborar, ordenar, gestionar i consolidar el programa d'activitats que dona sentit al nomenament com a Ciutat de la Literatura.
- 2 Consensuar amb els representants del sector un model de governament** que garanteixi la seva plena autonomia, per tal d'assegurar una independència real de les dinàmiques polítiques.
- 3 Convidar el conjunt de les institucions catalanes** (i de manera especial l'Institut de les Lletres Catalanes) i espanyoles (i de manera especial l'Instituto Cervantes) vinculades al món del llibre a participar en aquest organisme.

Les funcions d'aquest organisme seran les que sorgeixen del potencial aglutinador que suposa el nomenament de Barcelona com a Ciutat Literària del Món i en concret, promoure la lectura, la divulgació literària i la diversitat d'autories, consolidar el paper de Barcelona com a capital editorial, esdevenir espai d'elaboració d'iniciatives col·lectives, estimular el debat, proposar accions públiques i coordinar projectes conjunts en matèria local i internacional.

Proposem, per tant:

- 1 Aglutinar al voltant d'aquest organisme les principals activitats públiques de divulgació literària** realitzades a la ciutat i de manera especial, els festivals literaris, els programes de divulgació en mitjans de comunicació, les polítiques generals de creació de demanda i foment de la lectura, els programes de beques i residències i les accions de promoció de la lectura al voltant de les biblioteques i el món escolar. Aquest organisme també tindrà un paper rellevant en la dinamització del patrimoni literari de la ciutat i la senyalització d'indrets d'especial significació literària.
- 2 Crear un comissió mixta públic-privada amb els gremis i les associacions del sector** (coordinada des de Barcelona, Ciutat Literària del Món) i els àmbits de l'administració municipal encarregats de gestionar els aspectes infraestructurals de la diada de Sant Jordi. També serà funció d'aquest organisme proposar i gestionar activitats complementàries de caràcter cultural al voltant d'aquesta diada per reforçar-ne el paper emblemàtic i singular en el panorama cultural català i universal.
- 3 Gestionar conjuntament amb els organismes especialitzats** (IRLL, ICEX, Cervantes, etc.) la presència institucional barcelonina a les principals fires editorials del món, amb independència de la tasca comercial pròpia de cada empresa i/o associació.
- 4 Ampliar la relació amb la resta de ciutats membres de la Xarxa de Ciutats de la Literatura** per tal d'establir programes comuns a escala global.

2 Mesura de govern

Posar en marxa la creació de la Casa de les Lletres

Cal cercar a aquest efecte un edifici públic singular que permeti exemplificar la fortalesa global del sector i, alhora, centralitzar-ne les principals accions conjuntes. Aquest espai hauria de ser la seu estable de Barcelona, Ciutat Literària del Món, així com d'altres activitats que es presenten a continuació com a mesures concretes.

Són funcions d'aquest espai, entre altres:

- 1 **Acollir l'oficina de Barcelona, Ciutat Literària del Món**, que a més a més gestionarà el governament de l'edifici.

 - 2 **Acollir el Consorci de Biblioteques de Barcelona.**

 - 3 **Esdevenir la seu de l'Observatori Internacional del Llibre.**

 - 4 **Convidar la Institució de les Lletres Catalanes a establir-hi la seva seu.**

 - 5 **Esdevenir espai de conferències, debats, presentacions de llibres, actes de representació sectorial, etc.**

 - 6 **Promoure activitats educatives, residències d'autors i programes de divulgació literària.**

 - 7 **Acollir les seus d'associacions i gremis del sector.**

 - 8 **Realitzar tasques de recerca patrimonial i museística al voltant del llibre** (en totes les seves vessants: còmic, il·lustració, etc.) que permetin produir/acollir exposicions i actes de divulgació ciutadana, i alhora mantenir espais estables de caràcter patrimonial al voltant del llibre.

 - 9 **Esdevenir un aparador internacional** que reflecteixi la capacitat i la potència global del sector del llibre barceloní.

 - 10 **Promoure una política pública d'adquisició-recepció de llegats** vinculats al món del llibre.

 - 11 **Promoure el reconeixement públic d'autors barcelonins o d'autors la trajectòria** dels quals hagi estat especialment vinculada a la ciutat.
-

3 Mesura de govern

Crear el *think tank* Observatori Internacional del Llibre

Donar suport a la creació d'un institut d'estudis del llibre d'abast i influència internacionals. Els reptes i les inevitables transformacions del sector són molts complexos i tenen un gran abast, tant en l'àmbit de la tecnologia com en el dels models de negoci editorial, en el de la creació de continguts i en el del consum cultural (els nous hàbits lectors, entre altres). L'objectiu d'aquest observatori és esdevenir capdavanter en l'anàlisi i la discussió de les qüestions relatives al sector a escala mundial. Cal destacar l'existència a Barcelona de diversos espais acadèmics que poden esdevenir un bon punt de partida. En concret, cal fer referència al Centre Internacional d'Estudis del Llibre de Barcelona, constituït des de la Universitat Pompeu Fabra a través del seu màster en edició.

Les seves funcions primordials seran:

- 1 Recopilar la informació** que s'està generant al voltant del món del llibre i de l'edició, en tots els nivells, des del més local fins al més global.

 - 2 Interpretar la informació** per tal de generar mesures prospectives.

 - 3 Propiciar el debat entre professionals del sector** i el diàleg de la indústria del llibre amb les administracions públiques i amb altres sectors al voltant de la informació generada i les conclusions que se'n derivin.

 - 4 Generar programes d'investigació i recerca** que vinculin els professionals, els investigadors i els estudiants als seus respectius entorns empresarials i acadèmics.

 - 5 Elaborar una agenda d'activitats pròpia**, amb publicacions, conferències, cicles, taules rodones, debats i treballs de recerca sobre el sector. Hauria de tenir la missió conseqüent, i molt rellevant, de saber-les transmetre o donar-les a conèixer a l'exterior.
-

4 Mesura de govern

Consolidar un gran fòrum editorial internacional anual a Barcelona

Com a conseqüència del punt anterior i amb la lògica relació amb l'Observatori, Barcelona ha de disposar d'un espai de reflexió i proposta editorial de referència a escala internacional. El punt de partida és el Fòrum Edita Barcelona que promou el Gremi d'Editors de Catalunya i que va celebrar la seva primera edició l'any 2016, amb molt èxit i excel·lents resultats.

Són funcions d'aquest espai, entre altres:

- 1 **Reforçar el Fòrum Edita Barcelona** per tal que es consolidi com un espai de debat, reflexió i proposta editorial a escala global.
 - 2 **Organitzar trobades estables de reflexió** en el sector de les llibreries, les arts gràfiques i òbviament, dels autors.
-

5 Mesura de govern

Ampliar el potencial de relacions productives

Entre el sector editorial i altres sectors culturals i institucionals en matèria de gestió i aprofitament de drets.

La seva funció primordial serà:

- 1 **Promoure conjuntament amb el sector audiovisual un gran mercat de drets** a escala internacional amb l'objectiu de posar en valor de manera preferencial els continguts originals en llengua espanyola i catalana.
-

6 Mesura de govern

Consolidar la xarxa de festivals de literatura

Consolidar la xarxa de festivals de literatura en el context de la creació del consorci Barcelona, Ciutat Literària del Món.

La seva funció primordial serà:

- 1 Enfortir els festivals literaris de Barcelona.** En aquest context proposem sumar als festivals literaris organitzats directament per l'Ajuntament de Barcelona (Setmana de la Poesia, BCNegra, Món Llibre i Barcelona Novel·la Històrica), el festival Kosmopolis organitzat pel CCCB per tal que esdevingui el punt de trobada de la creació literària i el pensament més important de l'àmbit estatal i un autèntic referent a escala internacional.
 - 2 Ampliar les relacions entre els festivals de literatura i altres sectors** (cinema, teatre, música, etc.), per tal que esdevinguin plataformes culturals integrals.
 - 3 Analitzar la necessitat i viabilitat de noves propostes** articuladores del sector, tant a escala empresarial com sociodivulgativa.
-

Consolidar programes estables de foment de la lectura

Consolidar programes estables de foment de la lectura i creació de demanda (compra de llibres) que permetin assegurar una inversió efectiva en les tendències actuals de consum de llibres. Aquest objectiu ha d'implicar una tasca conjunta amb les escoles, les biblioteques i el teixit de centres socioculturals públics i privats de proximitat que consolidi i multipliqui els esforços que actualment ja s'estan realitzant.

Alguns dels elements que cal desenvolupar en aquesta direcció són:

- 1 Modernitzar la xarxa de biblioteques** dotant-la dels instruments de gestió necessaris per afrontar el segle XXI.
- 2 Consolidar aquelles actuacions del sector que tinguin un caràcter articulador en la creació de dinàmiques d'accessibilitat al llibre.** En aquest apartat convé fer referència al projecte Libel·lista, encapçalat pel Gremi de Llibreters de Catalunya.
- 3 Consolidar els programes de divulgació literària existents** a les escoles de comú acord amb editorials, llibreries i autors i ampliar-los al radi d'acció de centres cívics, ateneus i altres centres de proximitat.
- 4 Coproduir amb BTV un programa de divulgació literària** que, a partir del format televisiu, s'estengui progressivament al conjunt de la xarxa radiofònica i digital. Promoure una major presència de la literatura a altres televisions d'àmbit autonòmic i estatal.
- 5 Crear una plataforma digital estable** que permeti aglutinar tota la informació que genera el món del llibre amb la voluntat de consolidar una agenda social que dinamitzi la relació entre el sector i els ciutadans.
- 6 Assegurar la combinació dels objectius propis d'una fira** amb els que corresponen a un festival de divulgació literària en esdeveniments articuladors del sector com la Setmana del Llibre en Català, entre altres fires i trobades.
- 7 Contribuir a la consolidació de l'actual mapa d'esdeveniments divulgatius/firals** en els diversos àmbits de la creació i edició que permeten visuar la diversitat del sector: saló del còmic, fires de llibre il·lustrat, etc.

10. Temporalització, mitjans i articulació econòmica de la mesura

Des del punt de vista públic, la posada en marxa d'aquesta mesura afecta el conjunt de l'Ajuntament. El compromís i la responsabilitat bàsica són culturals, però algunes de les accions que es plantegen tenen una clara dimensió educativa i altres s'insereixen en els projectes de comunicació general del municipi. Per a unes altres caldrà aconseguir la complicitat dels programes de Barcelona Activa i amb tota seguretat caldrà la implicació d'altres administracions.

Alguns dels projectes esmentats estan totalment o parcialment en marxa (festivals, oficina de la Barcelona, Ciutat Literària, subvencions i ajudes a programes editorials concrets, Sant Jordi, etc.), altres són de nova creació i exigeixen recursos afegits. En qualsevol cas, la singularitat de la mesura rau en el seu caràcter orgànic i en la voluntat explícita de contribuir al progrés d'un sector madur que aporta a la ciutadania un enorme cabal de coneixement.

El programa presentat té una dimensió temporal que ens obliga a planificar adequadament els recursos destinats per assegurar-ne la màxima eficiència. En aquest sentit adjuntem un calendari concret per afrontar els seus principals objectius:

2017

- 1 Aprovació de la mesura
- 2 Posada en marxa de l'organisme Barcelona, Ciutat Literària del Món
- 3 Decisió de la ubicació de l'edifici Casa de les Lletres. Realització del projecte de remodelació
- 4 Posada en marxa del *think thank* Observatori del Llibre
- 5 Signatura d'acords interinstitucionals

2018

- 1 Adequació de l'edifici Casa de les Lletres
- 2 Progressiva normalització del projecte

Des del punt de vista pressupostari, l'any 2017, destinarem al programa els següents recursos, que creixeran progressivament a mesura que els programes endegats ho requereixin i sempre dins el marc del pressupost aprovat per a finalitats culturals. Òbviament, caldrà afegir a aquest pressupost els recursos destinats a la remodelació efectiva de la Casa de les Lletres.

Acords amb projectes realitzats pel sector (fires, articulació sectorial, etc.)	700.000
Fòrum Edita Barcelona i altres trobades	100.000
Observatori del Llibre	150.000
Festivals literaris propis	600.000
Altres festivals, fires i trobades	100.000
Programes associats a la ciutat literària	300.000
Programes de foment de la lectura	250.000
Programes d'innovació i tecnificació de biblioteques	300.000
Suport infraestructural a llibreries	150.000
Programes de suport a l'autoria (beques, residències, etc.)	100.000
Promoció internacional editorial	150.000
Posada en marxa de la Casa de les Lletres (estudis i projecte de reforma)	300.000
Despeses de comunicació	275.000
Total	3.475.000

